

**ТРЕТА
НАЦИОНАЛНА
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА
КОНФЕРЕНЦИЯ**

**“ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ
НА ОБРАЗОВАНИЕТО –
ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЯ”**

**С Б О Р Н И К
Д О К Л А Д И**

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ

2025

ИНИЦИАТОРИ:

Национална агенция за оценяване и акредитация
Русенски университет "Ангел Кънчев"

СЪОРГАНИЗАТОРИ:

Министерство на образованието и науката
Съвет на ректорите
Национален център за дистанционно обучение
Българска изследователска и образователна мрежа
Академична общност по компютърни системи и информационни технологии
Съюз на учените – клон Русе
Студентски съвет при Русенски университет

ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ:

Съпредседатели:

Акад. Христо Белоев
Проф. Миглена Темелкова
Проф. Стоянка Лазарова
Проф. Румен Трифонов

Членове:

Акад. Петър Кендеров
Чл.кор. Стефан Костянев
Гост-проф. Андрей Захариев
Проф. Валентина Войноховска
Проф. Ваня Стойкова
Проф. Галя Петрова-Киркова
Проф. Галя Христозова
Проф. Георги Тотков
Проф. Жанат Нурбекова
Проф. Ирина Зиновиева
Проф. Мария Нейчева
Проф. Нели Димитрова
Проф. Петя Кабакчиева
Проф. Румяна Папанчева
Проф. Стоянка Иванова
Проф. Цветомир Василев
Проф. Юлия Дончева

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ:

Съпредседатели:

Доц. Галина Иванова
Проф. Ангел Смрикаров

Членове:

Засл. доц. Стоянка Смрикарова
Доц. Алдениз Рашидов
Доц. Александър Иванов
Доц. Анелия Иванова
Доц. Валентин Атанасов
Доц. Галина Лечева
Доц. Десислава Баева
Доц. Диана Железова
Доц. Драгомир Илиев
Доц. Искра Илиева
Доц. Йордан Калмуков
Доц. Красимира Димитрова
Доц. Лъчезар Лазаров
Доц. Надежда Калоянова
Доц. Павел Стефанов
Доц. Цветелина Харакчийска
Гл. ас. д-р Елица Ибрямова
Гл. ас. д-р Петя Стефанова
Д-р Росица Георгиева
Д-р Юксел Алиев
Маг. инж. Метин Ибрямов

ПЛЕНАРНА СЕСИЯ

ПЕДАГОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО НАДЕЖДА КАЛОЯНОВА	4
ЗОНАТА НА ЗЛАТОКОСКА: В ТЪРСЕНЕ НА БАЛАНС ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ В ОБРАЗОВАНИЕТО СТОЯНКА ИВАНОВА	15
УНИВЕРСИТЕТСКИТЕ ПРЕПОДАВАТЕЛИ И ИЗКУСТВЕНИЯТ ИНТЕЛЕКТ: РАЗВИТИЕ НА УМЕНИЯ ЗА БЪДЕЩЕТО ЦВЕТЕЛИНА ХАРАКЧИЙСКА	21

ТЕМАТИЧНИ НАПРАВЛЕНИЯ

ГЛОБАЛНИ И НАЦИОНАЛНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО	32
ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ТРАДИЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ	140
РАЗВИТИЕ НА ДИСТАНЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ	302
РАЗВИТИЕ НА СМЕСЕНОТО ОБУЧЕНИЕ	319
ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ В ОБРАЗОВАНИЕТО	408

ГЛОБАЛНИ И НАЦИОНАЛНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Дигитална трансформация на професионалното образование в Сингапур – между реторика и реалност Ралица Велинова - Денчева	34
Глобализация на образованието по екранни изкуства: от глобални партньорства до европейски алианси Яна Джарова-Караколева, Христо Бонев	39
Изграждане и развитие на регионални и национални екосистеми, основани на ценности – естествен мотиватор за устойчиво развитие на учащите Галина Момчева, Тодорка Глушкова	44
Подходи за съ-вземането на решения по национални проблеми в образованието Галина Момчева, Тодорка Глушкова	50
Дигиталният преход във висшите учебни заведения в България: предизвикателства за внедряването на индивидуално разработени системи за планиране на занятията и учебния ресурс. Галина Якова	54
Основни аспекти на политиката за управление на качеството при програмна акредитация Силвия Трифонова, Антон Праматаров	59
Академичен непотизъм и изкуствен интелект Мария Гуленова	68
Иновативни образователни инициативи в общественото здраве Стефа Георгиева, Ваня Бирданова, Радослава Тихомирова	73
Подготовка на кадри, ориентирани към иновации Красимир Шишманов, Кремена Маринова-Костова	79
Академичната екипност като рамка за изграждане на дигитален интердисциплинарен образователен ресурс Димитър Симеонов, Петя Събева	84
Модел за сертифициране на знания и умения чрез използване на блокчейн технологиите Ирина Кръстева, Тодорка Глушкова	90
Дигиталната естетика в рисунки на поколение Алфа Виолета Георгиева-Христозова	95
Дигитализация в училище Вероника Узунова	100
Проучване нагласите на българските учители за използване на дигитални технологии в обучението Димона Янева	105

Предизвикателства пред стратегическото управление на качеството в условията на глобална дигитализация Кирил Радев	110
Особености на образователния процес в условията на дигитализация Христина Коларова	114
Дигиталната трансформация на училищното управление: предизвикателства и възможности при използването на НЕИСПУО Деан Василев	119
Значение “зеленого” образования для устойчивого дигитального будущего Гадам Акмырадов, Сельби Балканова	125
Роль современных информационных технологий в профессиональной подготовке государственных служащих Назаров Сердар Гочакович, Бегмырадова Говхер Рахатовна	128
Правни аспекти на дигиталната трансформация в образованието: предизвикателства и перспективи Кремена Раянова, Валерия Горнячка	134

ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ТРАДИЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ

Холистичен подход при дизайна на дигитални образователни платформи Димитър Петров	143
Реторика и съвременна дигитална среда: как социалните мрежи промениха убеждаващата комуникация в образованието? Яна Събева	149
Приложение на дроновете в спорта и физическото възпитание Искра Илиева	154
Ролята на преподавателите във висшето учебно заведение срещу опитите на студентите за измама по време на изпит Благовест Белев, Георги Димитров	161
Дигиталните технологии в образованието: RS Scan Footscan като инструмент за анализ на локомоторните функции Ростислав Костов, Антоанета Момчилова	166
Приложение на таксономията на Бенджамин Блум в дигитална образователна среда Диана Железова-Миндизова	171
Дигитални стратегии за развитие на метакогнитивни умения при обучението по Латинска медицинска терминология Мира Велкова	177
Виртуалната реалност и мястото ѝ в обучението по чужд език – симулации и ситуации Евгени Станчев	182
Актуален поглед към изискванията за съдържание, обучение и оценяване на дигиталната компетентност на докторанти Галина Момчева, Тодорка Глушкова	187
Дигиталната трансформация на тестовете за четене с разбиране по български език като чужд в психолингвистична перспектива Силвена Ставрева - Доростолска	193
Проблеми при реализация на модул за автоматизирано планиране Мариян Апостолов, д-р Мартин Камбушев	197
Решения за изпълнение на модул за автоматизирано планиране Мариян Апостолов, д-р Мартин Камбушев	202
Оценяване за знанията по хигиена с помощта на тест генериран с Kahoot Татяна Итова, Никола Събев	207
Ефективно управление на образователни ресурси – интерактивно уеб базирано академично разписание Симеон Арнаудов, Борис Стойков, Юлиян Радойски	211
Микрообучението в изкуството (за вокален клас) – обзор на литературата по темата Калина Дечева	216

Ефективно управление на образователни ресурси – автоматизирано въвеждане на разписание в базата данни от картон на класното в excel Борис Стойков	221
Моделиране в дигиталните обучителни инструменти по корабна навигация Пламен Петков	227
Quizizz-базирани интерактивни презентации за дигитална трансформация на обучението Тонка Димова, Даниела Кожухарова	232
Приложение на STEM във формиране на художествено-творчески умения Кристина Стефанова, Галина Атанасова	237
Електронните образователни ресурси – ключ към персонализираното обучение Кристина Стефанова, Иван Стефанов	242
Анализ на точността на виртуалните симулации на осветеност в сравнение с измерени реални данни Метин Ибрямов, Елица Ибрямова, Орлин Петров	247
Интегриране на социалните медии в образователния процес: Примерът на Discord в обучението по софтуерни науки Милена Дамесова-Христова	253
Дигитална трансформация на традиционното обучение в областта на инженерния дизайн Вярка Ронкова, Антоанета Добрева	258
Приложение на дигиталната трансформация в обучението по компютърна криминалистика и управление на риска в киберсигурността Валентина Петрова	263
Методите на обучение в цифровото образование Румяна Златева	268
Проучване и анализ на мнението на работодателите, относно необходимите умения, които трябва да притежават студентите в областта на уеб програмирането Йордан Калмуков	273
Ролята на община Русе за дигиталната трансформация в образованието Димитър Генков	279
Интерактивните презентации – средство за развитие на компетенции за създаване на дигитални дидактически ресурси Мима Трифонова	286
Изграждане на дигитални педагогически компетенции у бъдещите учители по Български език и литература Галина (Лина) Лечева	291

Формиране на елементи от дигитални компетентности у учениците от начален етап чрез интегриране на дейности и създаване на презентационни материали Ивелина Минкова, Десислава Атанасова	296
---	-----

РАЗВИТИЕ НА ДИСТАНЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ

Предимства и недостатъци на асинхронното обучение в академична среда Елена Симеонова	303
Подобряване на уменията на студенти от инженерни специалности в дистанционна форма на обучение: Иновативни подходи и предизвикателства Фатме Рашидова	308
Ролята на средствата за развитие на учебния процес в дистанционна форма на обучение за инженерни специалности Фатме Рашидова	314

РАЗВИТИЕ НА СМЕСЕНОТО ОБУЧЕНИЕ

Виртуалната реалност като инструмент за подобряване на техническите умения в бадминтона и Шотокан Карате-До Антоанета Момчилова, Илиян Илчев, Милена Кирниколова	321
MindLink: Адаптивна образователна платформа за подобряване на мотивацията, саморегулацията и психологическия поток в обучението Мариян Филипов	326
Особености на преподаването на Основи на финансите в дигитална среда Силвия Трифонова, Женета Каравасилева	331
Изграждане на комуникативни умения чрез Small Talk с ChatGPT в обучението по руски като чужд език Надежда Стойкова	339
Модел на симулаторно обучение за ГМСББ с централизирано инструкторско управление и разширена обучаем среда Георги Димитров, Михаил Гачевски, Николай Созонов, Пламен Петков	343
Смесеното обучение като аспект на устойчивото образование Емилия Енчева	349
Дигитализация в квалификационното обучение на офицери за нуждите на танкерния флот (Обучени моряци - безопасно корабоплаване) Михаил Гачевски; Георги Димитров	355
Образование в ерата на технологиите: Ще оцелеят ли старите модели? Димитър Комитов	361
Предизвикателства пред съвременния корабоводител при използване на навигационна електронна картна информационна система (ECDIS) Николай Созонов, Ивайло Митишев	366
Стимулиране на мотивацията чрез синтезиране на диференцирано и колаборативно учене в профилираната подготовка по информатика Станаила Нейкова-Карагаева, Светлозар Цанков	371
Симулацията в обучението на професионалисти по здравни грижи Макрета Драганова, Милена Сълева, Атанас Анов, Асен Сеизов	376
Облачен анимационен софтуер като инструмент за интерактивно обучение в моделите на “обърната класна стая” в началното училище Петър Жеков	381
Иновативни технологии в обучението по моден дизайн Красимира Радиева, Ваня Стойкова, Андриан Минчев, Петя Динева, Жулиета Илиева, Златина Казлачева	385

ВІМ проектиране в съвременното академично обучение по архитектура – аспекти и бъдещо развитие Емил Михов	396
Потенциалът на интерактивните геовизуализации като дидактически инструменти за формиране на географска грамотност Петя Събева, Димитър Симеонов	401

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ В ОБРАЗОВАНИЕТО

Възможности за AI-базирана оценка на личността и нейното приложение в образованието и социалната сфера Димитър Петров	410
Приложение на изкуствения интелект в обучението по геодезия Ани Стефанова	415
Изкуственият интелект в спортното съдийство Искра Илиева	420
Приложение на изкуствения интелект в обучението по хистология и патохистология на студентите в МУ-Пловдив Елена Порязова, Ферихан Попова, Здравка Харизанова, Надя Пенкова, Слави Делчев, Даниел Марков, Илия Биволарски, Гълъбин Марков, Александър Стоянов, Веселин Чонов, Деница Сертева	425
Ценностното институционализиране на изкуствения интелект и образователната функция на държавата Елица Куманова, Данаил Куманов	430
Приложение на изкуствения интелект при анализ на дълбочинни интервюта в областта на младежките субкултури Елеонора Милева, Александра Генчева-Василева, Боряна Ангелова-Игова, Красимира Петкова	434
Дидактическият процес преподавания высшей математики в условиях интеграции искусственного интеллекта (ИИ) Бакыт Нурбеков, Динара Найманова	439
Изкуственият интелект vs. Мрежата като инструменти в образованието (в частност – в обучението по литература) Владимир Диловски	445
Възможности и предизвикателства при използването на ИИ в образованието Мария Армянова	450
Използване на изкуствен интелект за подобряване на преподаването и ученето Стоянка Лазарова, Лъчезар Лазаров	456
Предизвикателството „фразеологични единици“ – изкуственият интелект срещу човешката интуиция Владислав Маринов, Анита Тодорова	462
STEM и изкуственият интелект: Готови ли са учителите за бъдещето? Тодорка Глушкова, Ивайло Старибратов	467
Някои аспекти на приложение на изкуствения интелект в образованието Цветанка Дуцова	472

Оценка на способността за разпознаване на AI генериран текст чрез емпирично изследване Дилян Димитранов	479
STREAM обучението и изкуственият интелект в предучилищното образование Ирина Стоянова, Нели Димитрова	484
Изкуственият интелект и необходимостта от реформация в обучението по управление на инвестициите Нигохос Канарян	490
Как генеративният изкуствен интелект променя начина, по който студентите генерират идеи и концепции в индустриалния дизайн? Деница Иванова	495
Може ли изкуственият интелект да мисли като лектор по методика? Интегриране на custom GPT в обучението на бъдещи учители по английски Нели Войнова	502
Приложение на изкуствения интелект в образованието на възрастни Мирела Кючукова	507
Разработване на Custom GPT за комуникация и популяризиране на резултати от научно-изследователски проекти: базови принципи и насоки Стоянка Иванова	512
Преди бурята – одитиране на системи за управление на изкуствен интелект Цветелин Георгиев, Михай Бока, Цанко Караджов	518
Обучението по използване на изкуствен интелект във висшето медицинско образование – предизвикателства Асен Сеизов, Полина Михова	523
Авторското право в контекста на изкуствения интелект в рамките на европейското законодателство Невена Шопова	528
Изкуственият интелект – инструмент за обратна връзка в обучението Латинка Тодоранова	533
ИИ и абстрактно мислене: метакогнитивни модели за усвояване на абстрактна лексика в обучението по втори език Милена Левунлиева	538
Креативност и иновации в обучението по музика: ролята на изкуствения интелект в педагогическата подготовка Петя Стефанова	543

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА СЕСИЯ

ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА МЕДИЦИНСКИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ – МИСИЯТА ВЪЗМОЖНА НЕШКА МАНЧОРОВА, АНГЕЛИНА КИРКОВА-БОГДАНОВА, НИКОЛАЙ СИМЕОНОВ, ЕЛЕНА СТАВРЕВА, ДИМИТЪР КОЛЕВ	549
---	------------